

Những ngày cuối của cuộc chiến tại đơn vị 22 Quân y.

Tác Giả: BS Phan B&#o Th&

Thứ Năm, 09 Tháng 2 Năm 2012 06:14

Những ngày tháng chờ đợi cho những quyßt định cho tßng lại của chúng tôi,

những y, nha, dßc sĩ của khoá 21 hiện dßch cũng đã đến dù biết chắc rằng con đường trởßc mất sẽ chờ đón chúng tôi với những chông gai hiện là con đường trởßi thßm. Chiến của đã đến hßi cam go mà phe miền Nam đang phải chịu những thiệt thòi vì sự gian trá của phe địch và sự thißu thißn chí của phe đồng minh; chúng tôi vẫn nßn nóng máu nên sẽ mất tßng lại của mình qua qua việc của những mß vào một ngày vào hß tußn tháng 2 năm 1975 dßi sự chờ ngßi n của Y-sĩ Đßi tá chỉ huy trởßng và các Sĩ quan cán bộ của Tißu đoàn Sinh viên.

Tình hình ngoài chiến trởßng đã căng thẳng, nhu cầu của quân y sĩ cho các binh đoàn những hiện các quân y viên. Chỉ có một vài nhu cầu hiện tại tại Trung Y viên Duy-Tân, Quân y viên Pleiku và Quân y viên Ban-Mê-Thußt dành cho các y sĩ của nữ trú ngoßi khoa hay thßn kinh giới phụ đã qua 2 kỳ thực tập với tính cách là nữ trú thực tập.

Bßch Thßc và Phan Thanh Hßi có đề nghị kiến và ưu tiên với TYV Duy-Tân, Trßn Ngßu Tß, Nguyßn Chi Vß QYV Pleiku, Thß khoa Nguyßn Phan Khuê cùng với Trßn Văn Cßng hßm hßch của QYV Ban Mê Thußt, Trßn Trung Hoà và Qußng Đßc Phßm Hßng Hßi và Đßi đßi giới phụ u lßu đßng của Liên đoàn 72. Chỉ có hai chỉ các Sĩ đoàn miền Nam, Nguyßn Văn Qußc chỉ n Sĩ đoàn 7; Nguyßn Văn Đß Sĩ Đoàn 9; Mai Thanh Hßng và SĐ18 đß và sau cũng đến m mùi gian lao với thiên hß trên đường trißt thoái bằng rừng tại Xuân Lßc và Bà Rịa. Không có nhu cầu của Không quân, chỉ có 2 chỉ Hßi quân cho Nguyßn Văn Công và Nguyßn Ngßc Chißu. Xßp hàng trung bình, chúng tôi: Nguyßn Khánh Hß, Thái Văn Châu, Lê Vĩnh Thßnh, Phan Ngßc Hà và một dßc sĩ thußc khoá trởßng tßp 16 (trình diện trởß) đã của Sĩ đoàn 22 Bß binh.

Tuy là những ngußi lính hiện dßch những trởßc mất những gian nguy kể của ít những chúng tôi cũng có những dß đoạn và ít ai mußn tình nguyện đi với các đßn và dũng mãnh như Sĩ đoàn

Những ngày cuối của cuộc chiến tại đơn vị 22 Quân y.

Tác Giả: BS Phan B&#o Th&

Thứ Năm, 09 Tháng 2 Năm 2012 06:14

Như y Dù và S&#o đoàn Thu&# Quân L&#c Chi&#n, ngo&#i tr&# hai tr&#ng h&#p tình nguy&#n c&#a Vũ Đ&#c Giang và Nguy&#n Ti&#n Dũng đ&#u quân v&# Th&#y Quân L&#c Chi&#n (TQLC). Chúng tôi mu&#n xuôi theo đ&#nh m&#nh theo đ&#u mà ngày nay các ng&#&i thân chung quanh tôi v&#n hay nói là "tu&# duyên". Vũ Đ&#c Giang và Nguy&#n Ti&#n Dũng v&# TQLC vì th&#n t&#ng c&#a chúng tôi ngày &#y &# Tr&#ng Quân Y: y sĩ Thi&#u tá Tr&#n Xuân Dũng, m&#t ngh&# sĩ ch&#i đàn guitare r&#t hay, ăn nói r&#t có duyên; không bao giờ qu&# lu&# th&#ng c&#p, coi th&#ng gian nan khi đi hành quân theo ti&#u đoàn &# TQLC; đã làm Ti&#u đoàn tr&#ng ti&#u đoàn 2 QY tr&#c khi v&# kh&#i hu&#n luy&#n TQY.

Ông ch&# huy tr&#ng và nhi&#u v&# Sĩ quan g&#c nh&#y dù đã không kh&#i th&#t v&#ng khi nh&#ng ng&#&i có b&#ng nh&#y dù đã không v&# Dù. Ch&# hi&#m hỏi Tr&#n Duy Thanh (Thanh Kh&#u) và Châu H&#u H&#u có b&#ng Dù tình nguy&#n v&# Nh&#y Dù: Không thích m&#o hi&#m, Nguy&#n Văn Qu&#c, Tr&#n Văn C&#ng, Lê Huy Ho&#e, ...không v&# Dù; Tu&#n Voi đi Bi&#t Đ&#ng Quân, trái l&#i nh&#ng ng&#&i ch&#a t&#ng h&#c nh&#y dù nh&# Nguy&#n Văn Liêm, Nguy&#n Văn Th&#nh, Nguy&#n Xuân Thi&#u, Nguy&#n Văn Th&#nh đã ch&#n SĐ Nh&#y Dù; Tr&#ng văn Nh&# x&#a nay v&#n thích có b&#ng nh&#y dù khi hát bài Lính Thành Ph&# nên v&# Nh&#y dù theo đúng s&# mong đ&#i. Tr&#ng khoá Nguy&#n Tài Mai cùng Nguy&#n Văn Chí, Võ Dũng, Bùi Chí Hùng, Ngô Bá B&#o, Nguy&#n Qu&#c Anh, Đ&# Danh Toàn, Nguy&#n Tr&#ng Nghĩa, H&# Sĩ Nghĩa, Nguy&#n Văn Tân, Nguy&#n Đăng Cung, "C&#" Khoát đi Bi&#t đ&#ng quân; Nguy&#n Văn Châu, Hu&#nh Đình Đ&#i Nguy&#n Bá Linh, Bùi Ng&#c Sĩ theo b&#c Vũ Đ&#c Giang ("Giang mù") và Nguy&#n Ti&#n Dũng v&# trình di&#n b&# t&# l&#nh SĐ TQLC. Đ&#ng Thanh Tr&#c v&# Liên đoàn 81 Bi&#t Kích Dù, " Ông Tây " Tr&#nh Nh&#t To&#n đi Thi&#t giáp đ&# r&#i ph&#i kiêng c&# món của rang mu&#i cho đ&#n bây giờ m&#i khi đi nh&#u v&#i b&#n bè. Nh&#ng,... dù là ch&#n đ&#n v&# t&#nh t&#i không tác chi&#n; đi theo binh đoàn hay tình nguy&#n theo đ&#n v&# t&#ng tr&# b&# đánh đ&#m th&#t s&#, ch&# vài tu&#n l&# sau đó chúng tôi đã l&#t xác vì h&#u h&#t chúng tôi đã:

V&# N&#i Gió Cát

Cùng chia s&# nh&#ng vui thích và âu lo trong m&#y năm Đ&#i h&#c, g&#p nhau m&#i ngày &# phòng ăn, vũ đình tr&#ng, hay trong phòng h&#c, chúng tôi đã khá thân nhau, giờ này cùng nh&#n chung nhi&#m s&# năm ng&#&i chúng tôi th&#y g&#n gửi nhau h&#n.

Vi&#c đ&#u tiên là tìm hi&#u m&#t ít v&# đ&#n v&# mà chúng tôi s&# đ&#n. Bác sĩ H&#n nguyên y sĩ tr&#ng Trung đoàn 42, thu&#c S&# đoàn 22 m&#i v&#a gi&#i ngũ vì th&#ng t&#t m&#t đã cho chúng tôi nh&#ng hi&#u bi&#t ít nhi&#u v&# Ti&#u đoàn 22 Quân y và b&# t&# l&#nh s&# đoàn cũng nh&# tính tình c&#a các ông Trung đoàn tr&#ng cùng v&#i nh&#ng kinh nghiệm x&# th&# đ&#i v&#i h&#. Chúng tôi h&#n ngày lên đ&#ng và ngày trình di&#n. Th&#nh mu&#n đ&#n đ&#n v&# ngay đ&# đ&# làm vi&#c v&# sau vì trong s&# v&# l&#nh không th&#y có cho phép chúng tôi đ&#c ngh&# ngày phép nào h&#t tr&#c khi đi nh&#n nhi&#m s&#. Tôi mu&#n ghé thăm nhà m&#t vài ngày; Châu ph&#i &# l&#i Sài Gòn kho&#ng vài tu&#n l&# vì ph&#i trình lu&#n án. H&# và Di&#m không có ý ki&#n. Sau cùng chúng tôi đ&#ng ý v&#i nhau s&# trình di&#n vào ngày

Đầu tuần sau và Châu sẽ xin phép Cục Quân Y sẽ trình diện sau ngày trình luận án. Tôi giả "ngồi bên nh" với những lời hứa hẹn đẹp đẽ; từ biệt Sài Gòn với những ngày hoa mộng dù trong chiến tranh đã cho người dân một cuộc sống khá thoải mái, ban đêm quán xá với đèn hoa sáng rực, các rạp hát với những màn ca thính nhạc trẻ để dân chúng được thính nghe những phim ảnh hàng đầu của nước đi đến những thời giờ: Quo và dis;Bac-sĩ Zhivago, ... Ngoài kia là chiến trường đang sôi sục mà giờ này chúng tôi mới chính thức nhập cuộc.

Vài ngày nghỉ ở nhà qua thật nhanh; mấy đứa cháu nhỏ không còn làm phiền xa lạ sau khi nhận quà của chú; cha mẹ tôi hỏi khi gặp tôi con nhỏ không khi nào âu khi biệt sau đó về thăm nhà tôi sẽ không trở lại trường học nữa mà sẽ ra đi về. Đêm cuối cùng mẹ tôi dọn bàn ăn và cùng cho tôi những lời khuyên nhủ. Ba người anh lớn đã từng phục vụ trong quân đội những đơn vị tác chiến nên những kinh nghiệm của các anh về lãnh đạo chỉ huy và núp khi bị pháo kích thật sự bổ ích những lời làm cho cha mẹ tôi lo lắng nhieu hơn. Mẹ tôi khuyên tôi giữ sức khỏe và từ từ với binh sĩ, cha tôi thì nói những lời ra vẻ như: phải tận tuỵ với chức năng và nghề nghiệp. Sau này nhieu hơn quá mệt mỏi trong những phiên trực chữa trị những đơn vị dồn của cha mẹ tôi là tôi tránh được những xao lãng trong công việc, tránh được những thiêu sút, và hơn thế nữa, một lần tôi đã chữa trị cho một thương binh để cho với tất cả những tâm của một y sĩ. Tôi trấn an cha mẹ, nói rằng mình vẫn chỉ làm việc bình thường xa hay nếu có phải đi hành quân thì cũng đi theo bệnh viện của trung đoàn, những người cha mẹ tôi biệt rằng hai năm trước đây, trong mùa hè để lại chính bệnh viện như tiền phòng của Sư đoàn 22 đã bị địch bao vây và tràn ngập Tân Cảnh và ông Đới tá bệnh cũng đã bị vùi thây trong hàng rào dây kẽm; mấy bác sĩ bị bắt làm tù binh thì cha mẹ tôi sẽ lo lắng đến chừng nào.

Tôi cũng đã chào từ biệt bè và vài người thân cũ. Anh Lương, anh của một người thân cũ sẽ sang hàng xóm đến tôi tìm nhà người quen ở Qui Nhơn nhân dịp anh trở lại đây học ở đó vào những ngày đầu tuần. Ba lô và những thùng quân trang, quân dụng đã được gói gọn và nhét trong một túi với đồ đạc ở sàng xe; với áo sơ mi trắng, quần nỉ xanh đen, xúc du lịch với vài quyển sách y khoa ít người biết mình là dân nhà binh; nếu được những xe có bệnh viện chữa trị lại thì sẽ khai là SVYK về thăm nhà. Quê tôi ở đây khá tốt, xe chạy êm; trời đầu mát; hai bên đường có ruộng, đồi núi phủ một màu xanh tươi của những ngày đang mùa xuân.

Nhiệm vụ của gia đình, núi Nhàn, sông Đà, đến Chóp Chài gọi bao nhiêu thì nên thiêu u chỉ còn lại một sau đó. Xe chạy theo đường vòng bên trái, leo dốc Quán Cau, Đèo Ô Loan mới hiện trong màn sương mờ mờ Đông Bắc. Phong cảnh khá ngoạn mục một bên tranh thành bình. Có gì không có chiến tranh! Những sự bình thường không kéo dài bao lâu, xe đang ngon trên bệnh viện chữa trị một người. Một đám người đang tập và bàn tán về cái gì bên lề đường bên trái. Xe từ từ vượt qua đám đông; để cho một người nhìn, nghe những lời bàn tán và biệt về cái gì đã xảy ra: thì ra đó là xác của một du kích bị bắt đêm qua khi mò về làng lỵ gọi. Hình như của chiến tranh đã nhanh chóng xóa đi những phút giây lãng mạn và mộng mơ. Hình như phía sau nét yêu kiều của đường ruộng Tuy An; của Ngân Sơn bên dòng sông trong vắt;

Sông Cù, bên xanh, lơ lửng sóng vỗ vỗ cát trắng tình tứ với những gành đá mềm mềm là những sỏi rình rập đe dọa mà tôi phải đi phòng. Xe xuống đèo Cù Mông, đến ngã ba Phú Tài đổ vào thành phố Qui Nhơn theo đường nhỏ khá thoải với những hàng dừa ngả nghiêng cây lười rữ.

Dòng sông Qui Nhơn bên trái và đèo M. Núi phía bên phải như còn vang vọng những tiếng ồn ào của quân Tây Sơn và quân chúa Nguyễn ngày nào. Qui Nhơn với những nét di tích của thành phố biển. Bãi cát vàng bên bên xanh, những hàng dừa, Gành Ráng, những tà áo trắng bên những người Sĩ Phàm đang gãi đầu ý tứ

*"...Bên khóm thùy dương em thướt tha,
Bên này tôi lữu anh trông qua..." (Hàn Mặc Tử).*

Khi không còn xô bồ như lúc còn hiên diện của quân đội đang mình, thành phố đã trở lại nét đẹp ngày cũ, nét yêu kiều cùng với tình yêu đôi lứa nguỵên vẹn hơn cho những người lính (*) mà khi chiến tranh chưa đến họ là lính, chưa có những dòng nước chảy xuôi, khi những ý thức chính trị chưa thấm vào sâu thẳm khi đam mê, đã đưa cho chàng đưa nghẹn ngào thuở thăng hoa với những dòng nước mát mà : "Đi tìm Xưa": "... Mưa và nắng bay trên tầng tháp cũ, dài tay em may thuở mát xanh xao..."; Gửi những cho vai em gầy, đường xa áo bay..." trong mùa "Hè Trùng" nghe "Biển Nhỏ" bằng khuâng.

Đoàn phó, đến ty xã hội đường Gia Long thăm chỗ ở của những người lính ở trong gia đình những không gặp, chưa đến với B. Xã hội ở Saigon; mua huy hiệu "học tam sơn, bích nhàn" của Sĩ đoàn 22 và may lên vai áo thay cái huy hiệu của Trường Quân y để bắt đi cái với lính mới khi đi trình diện ngày hôm sau.

Buổi sáng Thọ Hai, người quen đưa tôi đến ngã tư Phú Tài, tại đó đón xe của Sĩ đoàn 22 vào bệnh viện; trình Sĩ Viện và Căn cứ quân nhân cho người quân nhân; vài phút thì may mắn có xe jeep của kho y-dược Qui Nhơn vào thanh tra với y dược của kho y dược Tiếu Đoàn 22 Quân y; tôi nhận ra dược sĩ Văn và dược sĩ Minh khá quen mặt, các anh cũng là dân hiền lành, niềm nở cho đến tôi đến văn phòng Tiếu Đoàn. Bác sĩ Thái, Tiếu đoàn phó đưa tôi đi làm vài thủ tục hành chánh cần thiết các ban liên hệ và đưa với giới thiệu với Bác sĩ Ý, tiếu đoàn trưởng. Y sĩ Đới úy Lê Thành Ý là người cao lớn và mạnh mẽ, thản nhiên nhìn những người cấp của tôi phải là một người giỏi cung cách nhà binh lắm nên phải thận trọng chào kính và trình diện theo nghi quân cách; tôi nhìn phía bàn giấy của anh khoảng 3m, đứng nghiêm, đưa tay lên chân mày phải với ánh mắt nhìn "y sĩ Trung úy Phan..." thì anh đã xô ghế đứng dậy, không chào hỏi tôi mà đến bắt tay

và vai ni& m n& : “dân hi& n d& ch, ngon lành nh&”. R& i anh t& cho bi& t anh cũng dân hi& n d& ch, khoá 15, tr& c đã đ& u quân cho L& c L& ng Đ& c Bi& t; v& Bi& t Đ& ng Quân tr& c khi v& S& đoàn 22. Tr& a hôm & y tôi đ& c gi& i thi& u v& i Bác sĩ Đ& i, Nha sĩ B& o, D& c sĩ Văn và D& c sĩ H& ng. Nhân s& lúc này đang lúc thi& u th& n: Bác sĩ Quát (khoá 19 HD) ph& trách phòng ngo& i ch& n đang v& Nha Trang đ& c tang thân ph&, Bác sĩ Tu& n “Hu&” đang ngh& phép; Bác sĩ Văn Công Tu& n (Tu& n “Bình-đ& nh”) đã đ& c bi& t phái v& m& t ch& c v& dân c& & H& i Đ& ng t& nh Bình đ& nh; Bác sĩ Lê Thành Các & Đ& i đ& i ch& huy công v& đã ph& i tăng phái đi hành quân v& i Thi& t đoàn 14, tôi đ& c t& m th& i ph& trách phòng ngo& i ch& n m& i bu& i sáng và luân phiên tr& c gác v& i Bác-sĩ Đ& i & phòng nh& n b& nh và các tr& i b& nh c& a b& nh xá S& đoàn.

Hai ngày đ& u không có gì v& t v& l& m, nh& ng đ& n ngày th& ba công vi& c b& n r& n h& n. S& b& nh nhân & phòng ngo& i ch& n tăng lên g& p b& i; ông Ti& u đoàn tr& ng than phi& n r& ng tôi h& i d& d& i trong vi& c c& p thu& c theo đòi h& i c& a b& nh nhân. Bu& i chi& u và t& i có vài đ& t th& ng bình đ& c đ& a v&. Th& ng tích không n& ng l& m nh& ng h& v& m& t lo& t trong m& t chuy& n xe nên tôi khá lúng túng trong th& t & u tiên gi& i quy& t và nh& t là ph& i th& n tr& ng đ& tránh thi& u sót và sai l& m. Nh& ng r& i cũng đầu vào đó, các quân y tá đã khá quen v& i công vi& c và h& làm vi& c r& t l& làng.

M& y ngày sau công vi& c m& i ngày m& t nhi& u h& n vì chi& n tr& ng & Bình Khê đang h& i cam go; trung đoàn 42 khá v& t v& đ& ng đ& u v& i S& đoàn 3 Sao vàng c& a B& c Vi& t. M& i ng& i g& p tôi đ& u phần n& n t& i sao nh& ng ng& i b& n đ& ng hành c& a tôi Châu, H& và Th& nh v& n ch& a ra trình di& n. Bu& i chi& u và t& i sau gi& làm vi& c tr& v& căn phòng mà nghe đầu tr& c đây là phòng h& i s& c c& p c& u c& a đ& n v& quân y s& đoàn Mạnh H& Đ& i Hàn. Không m& t ph& ng ti& n gi& i trí, ng& trong m& t mình trong m& t căn phòng r& ng nhi& u lúc cũng c& m th& y “l& nh gáy”

“An S& n Bá T& c”

Th& r& i l& n l& t tôi cũng đã g& p t& t c& các sĩ quan quân y c& a ti& u đoàn, nh& ng b& n đ& ng hành đ& ng khoá: Th& nh, H&, đã đ& n trình di& n; Châu đ& n tr& h& n vì ph& i trình lu& n án t& t nghi& p. S& ch& m tr& c& a Châu tuy đã đ& c phép c& a C& c Quân Y, nh& ng không rõ vì không nh& n đ& c vẫn th& c& a C& c Quân Y hay vì lý do nào khác mà anh Ti& u Đoàn tr& ng đã t& thái đ& h& n h& c v& i nh& ng l& i nói khá c& c& n khi Châu trình di& n khác h& n v& i nh& ng c& ch& v& n v& đ& i v& i tôi và Th& nh trong m& y ngày tr& c. Châu đã bu& n không ít v& chuy& n này. Còn nh& ng ng& i khác có ng& i tôi đã quen hay bi& t m& t t& khi còn & trong Tr& ng Quân Y, & các th& vi& n, hay gi& ng đ& ng Y khoa hay & các B& nh vi& n Sài Gòn, cũng có ng& i tôi ch& a h& g& p l& n nào. M& i ng& i m& t tâm tính, m& t hoàn c& nh gia đình nh& ng & đây chúng tôi có chung nhau m& t đi& u là cùng v& đây ph& c v& đ& lo cho th& ng b& nh binh và gia đình quân nhân c& a S& đoàn 22. Bác sĩ Quát đã v& và ti& p t& c công vi& c & phòng ngo& i ch& n tuy anh còn bu& n và m& t m& i sau đám tang c& a thân ph&.

Anh Quát trông đi m đi m h n nhi u so v i nh ng ngày anh đã cùng v i ban cán b SV khoá 17 "dầu d t" chúng tôi khi chúng tôi m i ch p ch ng đi vào quân đ i. Bác sĩ Tu n cũng đã h t phép, tr v làm vi c, l n đ u tiên tôi g p anh vì tuy ch h n tôi vài khoá nh ng anh h c Hu nên ch a có c h i g p g . Bác sĩ Hu nh Thi n H u thu c khoá 18 Hi n đ ch th nh tho ng tr c ti p đ a th ng binh c a Trung đoàn 47 t chi n tr ng v b nh xá S -đoàn; tuy n ng gió m n núi r ng c n c i, bom đ n n i chi n tr ng đang sôi đ ng có làm cho g ng m t anh trông r n rồi m t chút nh ng tôi v n nh n ra ng i y sĩ đàn anh t ng đ i đ i n trai v i n c đa tr ng và s ng mũi cao m t th i cũng đã có l n cùng các huynh tr ng khoá 17 "chăm sóc" chúng tôi khi chúng tôi còn ng ngh ch trong b quân ph c c a m t lính m i năm nào. L n y anh H u ch b t tay tôi, nói m t vài câu thăm h i ng n, bàn giao th ng binh, ng i ngh , không nói câu gì n a không rõ vì anh đang quá m t m i hay vì không mu n nói đ i u gì ch a ti n nói, ch th y anh h i bu n. Sau này anh b k t l i . Tuy Hòa trên đ ng đi t n đ ng b v i đ n v vì t ch i vé phi c c a Air Vietnam mà v anh, m t nhân viên c a hãng hàng không đã đ c u tiên mua s n cho anh. Bác sĩ Hu nh Đình A (Trung đoàn 47) và Bác sĩ Nguy n Thanh H i ("H i đ a ch " trung đoàn 41) thu c khóa 20 hi n đ ch th nh tho ng v lãnh ti p li u y d c hay báo cáo tình tr ng th ng binh.

M t bu i chi u, bác sĩ Thanh, y sĩ tr ng trung đoàn 41 v văn phòng ti u đoàn đ h i thăm tin t c v vi c thuyên chuy n, anh đang hy v ng r ng lá đ n c a anh s đ c chi u c vì anh đã có đ đ i u ki n thâm niên đ n v tác chi n và nh t là lúc này đ n v không còn k t v n đ nhân s ; đã có chúng tôi, nh ng ng i đàn em th chân anh. Nh ng anh đã th t v ng: vì nhu c u chi n tr ng, m i ng i v n án binh b t đ ng. Anh ch t h t năm ng i chúng tôi lên chi c xe jeep c a anh, ra ph Qui Nh n gi i khát.

Đ tránh Quân c nh xét gi y phép hay S v l nh anh ch y xe theo c ng sau c a tr i gia binh, băng qua các đ ng ru ng khô. Trong khi xe đang l c l qua nh ng ch l i l m trên đ ng mòn anh ch ngón tay v phía các g c r và ru ng mía nói v i v h n h c và b t m n: "m y toa th y đó, đ ng ru ng đ đây khô c n nh v y, nh ng lúa và mía v n m c đ đ c là nh nó đ đ c t i b ng m hôi và c máu c a chúng mình đó". Ng i bên c nh tôi nh linh c m m t vi c gì không hay qua câu nói c a Bác-sĩ Thanh, Châu nói nh v i tôi : "Hà còn đ c thân không có gì đáng ng i, nh ng tôi còn v , 2 đ a con và m t đ a s p s a chào đ i không bi t r i s ra sao !" L n th hai tôi nghe nh ng l i nói không hay nh m t đi m g c a Châu. L n tr c khi làm l m m n khoá, sau khi chào qu c k , đ n phút m c ni m nh ng anh hùng t sĩ đã b mình vì t qu c, khi khúc nh c Chi n Sĩ Vô Danh đ c t u lên, Châu nói có c m giác n l nh và th y toàn thân n i da gà.

M t l n khác, m t bu i t i, đ n v sinh ho t chính hu n, nhìn nh ng b c ho do Bác sĩ Ý v treo trong h i tr ng Châu nói bên tai tôi: "sao m y cây l n trong các b c tranh đ u b đ n h t

Châu được bác sĩ Ý đưa ra vùng hành quân, hôm nay Thành có đi theo "hàng ngũ" vì theo sự sắp xếp của ban chỉ huy Tiều đoàn thì Thành sẽ ra đi ở 221 Quân y của Trung đoàn 40, phân tá cho Bác sĩ Minh; còn Hồ thì sẽ thay thế anh Lê Thành Các ở Thiệt đoàn 14. Bác sĩ Các

là người hiên lành, và ham học hỏi, mỗi ngày nào gặp anh Bô nh viên Bình Dân khi đi thực tập ở trại Niêu khoa của giáo sư Ngô Gia Hy anh đã tận tình chỉ dẫn cho tôi những điếu hay học trong môn này, giờ đây người tôi sinh bổ "bổ t phong trổn" cũng đã phong trổn dày dặn nhai; anh kiên chí chuyển thoát chết trong đống ngổn kổ tóc vào buổi sáng khi anh mới thực điếu đang làm vài đống tác thực, quố đổn pháo 105 ly rồi cách nhai anh không điếu 5m những nhai chiếc xe command car đã che chắn cho anh. Lổn y tôi mong cho anh đã không gặp nguy hiểm trong cuộc "baptême de feu".

Nha sĩ Bô o thì nói rằng những công đợc của anh trong việc tận tuỵ tìm kiếm các con Trichomonas ở phòng khám phụ khoa của bệnh xá Sĩ đoàn đã cứu anh. Tình thế biến chuyển thật nhanh; vài ngày sau đó Châu cùng với anh Đổ (phu quân của chị Yổn, cùng khoá với chúng tôi) vẫn phòng Tiểu đoàn quân y đổ lãnh thực men và những thực hàng nhu yếu khác đang thiêu hốt. Hai thăm với tình hình chiến sĩ anh cho biết trại chiến của ngã ngũ những tin tình báo cho biết công binh của phe Cộng đang thiêu lập một con đống ngổn đổ đánh bọc hậu. Thấy Châu tỏ những điếu dày dặn và không than cợc, chúng tôi yên tâm là Châu đã thích ứng phổn nào với hoàn cảnh mới và mới việc cũng không đổn nhai nào.

Những tình thế xoay chuyển quá lổ làng. Quyết đổn triệt thoái khỏi cao nguyên sau trại Ban Mê Thuột là một một việc ngu xuổn cợ với chiến lược, chiến thuật nhai tính toán trên bàn của chính trổ. Hàng ngày sau giờ cợm chiến chúng tôi thổng trổp trung trong căn phòng chung của chúng tôi hay ở các bọc xi-măng ở trổc vẫn phòng bọc chổ huy, cùng nhau nghe đài BBC và VOA, nhai đổn nhai với tình hình chiến sĩ những chổ nghe toàn những tin không vui.. Không còn là một sĩ lĩnh cợm nhai mà là một de do đổn trổ sĩ với một trại đánh mà tôi không biết đâu là giới tuyến. Thổng binh với mới ngày một nhieu, Quân Y Viên Qui Nhổn đã quá khả năng nhai bệnh, trổ với cho chúng tôi những trổng hợp bọc thổng ở các phổn mổm và ngay cợ những trổng hợp thổng trổn đổn xổng khổp. Hổ chổ nhổn những thổng binh với với thổng cợn phổi giới phổu ở bọc ngổc. Phòng mổ của bệnh xá Sĩ đoàn mà lâu nay chúng tôi chổ dùng đổ giới quyết các trổng hợp tiêu phổu đổc chổ nh đổn lổi đổ có thể đón nhổn những trổng hợp trung phổu. May mà hổu hổt anh em quân y sĩ chúng tôi đổu là những cợu nhai trú ngoổi khoa nên việc này không đổn nhai với lổm còn chuyên viên gây mê thì trong Tiểu đoàn cũng đã có sổn vài người. Thấy, Hổ và tôi vì nhu cợu của phòng mổ đổc giới lổi làm việc ở bệnh xá sĩ đoàn tổm thổi chổa phổi phân phổi với các đổi đổi quân y của các trung đoàn; hình nhổi việc này có gây một vài đổng nhổi các y sĩ đàn anh của chúng tôi ở các trung đoàn vì theo lổ thông thổng thì chúng tôi phổi thay thế hổ. Những chúng tôi cũng không làm gì khác hổn chúng tôi không xin xổ, chúng tôi chổ làm theo lổnh và là nhu cợu trong lúc chiến trổn đang hổi sôi bổng.

Đổc sĩ Văn nhổi có quen thân với những sĩ quan truyổn tin và các sĩ quan ở phòng 2 và phòng 3 của Sĩ đoàn nên có biết một vài tin thực thổt sĩ của chiến trổng. Đổch quân đã né, không muổn trổc đi đổi đổu với Trung đoàn 42 và 47, đã đi đổng vòng với áp sát phòng tuyổn của Sĩ đoàn và điếu này cũng đổ nhổn biết qua những quố đổn pháo kích ngày càng nhieu vào

doanh trại của chúng tôi vào ban đêm [những đi u mà "ông Cò (2*)" của chúng tôi vẫn bị t trong những buổi họp tham mưu với bộ tham mưu số đoàn những vẫn có d u chúng tôi vì s tình th n sa sút. Ban ngày chúng tôi phải luôn trong tình trạng báo động, làm việc với áo giáp, nón sắt, súng M16 với mặt c p s đ n và bị đông đ y n n c.

Một hôm trong phiên trực tôi và Th nh "đi c" đang làm s ch v t th ng ph n m m c a m t anh khinh binh, tôi ph trách v t th ng tay và m t còn Th nh ph trách v t th ng chân ph i c a th ng binh. Ng i th ng binh b th ng nhi u n i do m nh c a l u đ n nh ng không m t máu nhi u l m tôi c g ng l y h t các m nh kim khí và khâu th t đ p m t nh m t vi c làm quen thu c tr c đây B nh vi n Nguy n Văn H c hay Bình Dân.

H m c a phòng m b c vào nói nh vào tai tôi: "Đà N ng m t r i". Tôi nghe nh r ng r i. Đà N ng t tr c đ n nay v n là thành trì kiên c trong những l n t n công c a C ng quân, là h u c v ng ch c c a quân đoàn I, quân khu I n u không mu n nói là c mi n Trung. Gi đây h n m t trăm ngàn quân và gia đình h ra sao? Trong đó ch c ch n có những ng i b n c a chúng tôi. Th nh v n ch a bi t tin, v n c m c i v i vi c khâu vá v t th ng, l y c chóng m t tôi giao h t ph n vi c còn l i cho Th nh, theo H ra ngoài vì không còn lòng d nào t p t c làm vi c.

Sáng hôm sau chúng tôi m l i gi y s v l nh b nh m lúc tr c đ đi m danh những ng i b n có th đang b k t Đà N ng và Hu . Ti u đoàn I và Ti u đoàn II, Ti u đoàn III Quân y có Chu K Đ c, Phan Ti c , Vũ Qu c C ng, Ph m Anh Dũng, Lê Bình Đ ng và nghe đầu t t c các quân y sĩ m i v Thu quân l c chi n cũng đã đ c phân ph i v các ti u đoàn đang tham chi n mi n Trung; nh v y s ph n c a Vũ Đ c Giang, Nguy n Ti n Dũng, Nguy n Bá Linh, Nguy n Văn Châu, H Đình D , Hu nh Đình Đ i, Tr ng Ng c Hi n không bi t s ra sao. Đã đành các b n theo các đ n v tác chi n ph i v t v , hai ng i b n: B ch Th Th c và Phan Thanh H i đ c u tiên ch n T ng Y vi n Duy Tân t ng s đ c an nhàn h n ch c cũng không ng gi này cũng ph i b n t u.

Chúng tôi ra b rào dây k m và đ t t t c nh ng gi y t l o i này, ch gi l i nh ng t c n c cá nhân vì nghĩ r ng n u có sa c b b t thì h s không có nh ng tài li u đ khai thác hay tuyên truy n phóng đ i. Buổi tr a sau gi c m, đ c sĩ Di m đ a chúng tôi vào thăm kho y đ c và y c . Thu c men v n còn khá đ y đ trên các k thu c, các t p chí Y h c nh JAMA, Lancette, Schwartz's Surgery v n còn nguyên trong bao bì vì ch a ai r nh đ đ c, các t đ ng y c v n còn nguyên v i nh ng món hàng t ng đ i có giá: nh ng chi c ophthalmoscope, stethoscope còn m i nguyên trong h p, nh ng th mà vào th i k sinh viên chúng tôi ph i đ n đo khi khi mua s m sao cho v a v i túi ti n c a mình và c a gia đình, gi này Đ c sĩ Di m mu n bi u không cho chúng tôi. Tôi m th m t chi c tensionmetre, ch c n ng c 3 gói mì ăn li n, thôi không c n đầu 3 gói mì s có giá h n chi c tensionmetre trong ba lô trên đ ng m u

sinh thoát hiểm mà tôi đang mong đợi trong đó.

Ngày chúa nhật có lẽ nh cảm thấy trăm phần trăm mọi sự xuất hiện kỳ diệu có sự vận hành đều phải được xác nhận của đức cha và trợ giúp. Đức cha sĩ Diêm xin phép được đi về nhà thờ do cha tuyên úy làm chủ trong khuôn viên của bệnh viện quân sự. Tôi không có được những vận may của xin trên che chắn nên đã theo Diêm đi nhà thờ. Diêm cảm thấy nguy hiểm rồi thành tâm và trong một lúc nào đó tôi thấy anh có cảm giác mất mát, có thể anh đang nghĩ đến gia đình trong khi cảm thấy nguy hiểm.

Tôi hôm nay Bác sĩ Ý, tu đoàn trợ giúp tập hợp tất cả các sĩ quan trong tu đoàn trong văn phòng tu đoàn, nói rằng có một phiên họp. Nói là họp nhưng chúng tôi có gì để bàn thảo hay thông báo; hình như "ông cò" muốn dò xét những suy nghĩ của chúng tôi trước tình hình căng thẳng này. Ông mời chai Champagne, hộp bánh Lu, rót cho mọi người một ly rượu và mời chia sẻ bánh và đồng được nói: "tình thế có khả năng trở nên nghiêm trọng các anh em nên giữ vững tinh thần, chúng ta là những sĩ quan quý tộc- vào thời của Napoléon sĩ quan quân y thường được phong là những bá tước..." Người bên tôi Đức cha sĩ Diêm nói như: chúng mình là những An sơn Bá tước duy". Tôi đó và sau một khi gặp nhau chúng tôi hay gọi đùa nhau là Bá tước Thôn, Bá tước Hồ, bá tước Diêm, ...

Riêng với Bác sĩ Ý sau này có dịp tiếp xúc với những y sĩ đàn anh, họ cho biết anh Ý là một người có năng khiếu hội họa, giỏi ngoại ngữ và khá chuyên môn nhưng vì thích mơ mộng nên không chọn nhiệm vụ của các Quân y viên mà chỉ thích làm Y-sĩ tình nguyện. Chính anh đã thi tập một phòng mổ đã chiếm thời gian một tuần của Biệt Động Quân biên phòng để mở giúp được đến M79 trong một thời điểm binh khí phi công của trực thăng MEDIVAC tiếp cận trên những người lính bệnh này vì sự nguy hiểm: được đến M79 có thể nổ bất cứ lúc nào. Biệt anh giỏi ngoại ngữ tuy nhiên chưa nghe anh nói tiếng Anh hay tiếng Pháp với lính mà chỉ nghe anh nói tiếng Đan-mạch nhieu, nhieu khi anh gọi những người lính bệnh những tiếng như: "thông b.c", thông c.c.", ...

Ngoài các "An Sơn Bá tước" tôi cũng đã có dịp làm quen với vài sĩ quan hành chánh và trợ lý trong đơn vị. Thiệu úy Chánh lo hồ sơ nhân viên, Thiệu úy Lạc lo tiếp liệu y dược và thông quát, Thiệu úy không như coi với phần việc gì tôi chỉ nhớ rằng anh có biệt chút ít với việc xem bói và vì có biệt danh là "thầy bói Lạc", Thiệu úy Giàu người sĩ quan trẻ nhất đơn vị, còn đáng để nhắc nhở mà chúng tôi vẫn gọi một cách thân thiện là "Út Giàu", Trung úy Anh, và Thiệu úy Chiên, người bạn mới quen đã vĩnh biệt chúng tôi khá sớm trong chiến cuộc.

Đêm hôm ấy mọi người đều có thể nhìn thấy ánh sáng và nghe thấy tiếng ồn ào của đoàn. Nó đã thanh vắng nhưng có tiếng sáo của ai thổi từ bên phòng hộ sinh, người thổi sáo đã thổi bài Hồn Đò Bần nghe náo nức và tiếng cười, tôi nói với Nha sĩ Bô hay là kéo nào muốn dùng tiếng sáo Trống Lồng để làm nên lòng binh sĩ? Bô bước mình ra ngoài cầm một viên đá thả xuống ném mạnh lên mái tôn nhà hộ sinh; tiếng sáo ngừng một lúc nhưng sau đó lại vang lên, cũng với điệu khúc Hồn Đò Bần. Bô xách súng lên đến lúc cầm và cầm một viên đá lên hún đến chỗ thổi vào của sáo tiếng sáo mới chú ý im.

Buổi chào sáng đầu tiên hôm sau được bãi bỏ vì tình hình đặc biệt, có lẽ không ai muốn những hàng quân đang nghiêm chỉnh chào quỵ trước là một tiêu ngon lành của những quỵ đến pháo kích giết chết những hàng quân của Mỹ trong những buổi đầu tiên chào là một tiêu của những oanh tạc cơ Zero của Nhật trong trận Trân Châu Cảng.

Nhưng đúng 8 giờ chúng tôi được lệnh tập hợp để nhận lệnh hành quân đặc biệt: ba bác sĩ tân binh chúng tôi Hà, Thanh, Hoàng cùng với Đội sĩ Diêm đến quy định đầu tiên của Bác sĩ Đãi đưa tất cả những binh ra quân của Quy Nhơn cho lệnh. Tôi đã hiểu ra vì cái gì rồi những muốn nói đùa với Hoàng và Thanh: "sao hành quân gì kỳ vậy? Đang giao tranh ác liệt Tây theo phương góc 270 thì mình lại di chuyển theo phương góc 90 với miền Đông vậy thì tăng cường và yểm trợ cho ai?"

Thanh vào lòng tôi: "mày còn lèm bèm gì nữa? thi hành trước, khi hiểu rồi sau". Chúng tôi được cho lên một chiếc xe jeep tránh mà hầu sĩ Hoàng, tài xế nói rằng xe này là xe mới đang chờ tân trang. Quả vậy chiếc xe trông thật đẹp: mui với thì rách nát, những chiếc ghế đã rách nát, được lót bằng những miếng ván giấy carton và hình như bình xăng chờ để xăng để chực đến quân của. Nhưng dù cả rích cả tâng, chiếc xe cũng đã đưa chúng tôi đến đúng điểm hẹn lúc 9 giờ sáng. Bác sĩ Đãi đến trước chúng tôi. Chiếc tàu lên của Hoàng quân tôi không như sắp đang đậu trên cầu tàu. Những binh không cần chờ lệnh đã xuống xe theo đường vòng leo lên tàu.

Theo lệnh của Bác sĩ Đãi, chúng tôi và các quân y tá vẫn yên tâm chờ đợi những rồi không biết chờ đến bao lâu, một vài y tá đi loay quanh trong bồn của và lúc nào những chiếc valises của những người đã lên tàu với vũ khí, có lẽ vì được lệnh như những và không đáng giá, phần lớn là những sách vở báo chí hay vật lưu niệm chỉ có giá trị với người liên quan và trong những lúc bình yên. Hầu sĩ Hoàng và tài xế của chúng tôi phát giác rằng có một chiếc xe jeep khác không có ai lái, trên xe cũng không có được gì, mang bằng của của SĐ 22, chìa khóa xe còn gắn trên ổ khóa và bình xăng còn đầy, hỏi chúng tôi có cần đi xe không? Ai cũng nghĩ rằng mình sẽ lên tàu Hoàng quân nên xe của giờ này có ích gì nhưng có lẽ vì lý do nghề nghiệp Hoàng thích những chiếc xe mới, còn tất cả những chiếc xe cũ tập hợp những chiếc xe của chúng tôi lúc

ý nên bỏ o mĩi ngườ i chuyể n đĩ lên chiế c xe mĩi. Không ai phĩ n đĩ i gì, và Hĩi đã đúng: còn đĩ ng trên mĩ t đĩ t thì còn cĩ n xe”.

Mĩ t trĩi đã ngã vĩ hĩĩng Tây, 1 giĩ; rĩi 2 giĩ rĩi 3 giĩ chúng tôi vĩ n trông ngóng nhĩĩng không thĩ y bóng dáng cĩ a ngườ i lính nào hay cĩ p chĩ huy cĩ a đĩ n vĩ. Bĩ n giĩ. Tàu Hĩi quân nhĩ neo và chĩ m rĩi rĩi sóng ra khĩi, nhĩĩng tàu không đi xa, chĩ ra đĩ u ngoài khĩi, còn trong tĩ m mĩ t đĩ đĩ khiêu khích sĩ nuĩ i tiĩ c cĩ a chúng tôi.

Đang lay hoay chĩ a biĩ t tính toán thĩ nào; đã 5 giĩ chiũ u thĩ nh thoĩng vài tiĩng súng nĩi đó đây trong thành phĩ đĩ tĩ o tình trĩng hoang mang. Xe cĩ a Bác sĩ Quát và Bác sĩ Thái đĩ n cùng vĩi vài y tá. Anh Thái nhìn chúng tôi ngĩ c nhiên hĩi: "sao chúng mày còn ở đây? Ra ngoài này tĩ sáng sĩ m không lên tàu chĩ n chĩ ở đây làm gì?". Mĩ t ngườ i nào đó đáp rĩĩng: vì chúng em chĩ nhĩ n đĩĩ c lĩ nh đĩ n đây chĩ Bĩ chĩ huy cĩ a tiũ u đoàn".

-"Sao chúng mày ngu thĩ!". Bĩ c đĩ c vì nhĩĩng lĩ nh lĩ c rĩi rĩ c, thiũ u mình bĩ ch cĩ a anh Tiũ u Đoàn trĩĩng và sĩĩng thĩ đĩ n mĩ c ngu si cĩ a chúng tôi anh Thái đã không còn giĩi phong thái lĩ ch sĩ thĩĩng ngày. Anh lĩi than phiĩ n rĩĩng anh Tiũ u đoàn trĩĩng đã ra lĩ nh di chuyể n quá trĩ đĩ giĩ này không còn tàu Hĩi quân, và trĩi cũng đã tĩi làm sao có thĩ đi đĩĩng bĩ đĩĩ c. Nhìn mĩ t trĩi còn đĩi sáng, thĩ y cĩ nh nhĩ n nháo cĩ a mĩi ngườ i, tôi cĩ m thĩ y nũ u phĩi qua đêm ở đây thĩ t là bĩ t tiĩ n và chĩ c gì ngày mai tình hình có thĩi sáng sĩ a hĩn, đĩĩng vĩi anh Thái rĩĩng phĩi rĩi Qui Nhĩ n càng sĩ m càng tĩ t; nũ u cĩ n thì cũng lĩ u mà chĩ y đĩĩng bĩ còn hĩ n là nĩ m ở đây đêm nay trong tình trĩng không có vĩ trĩ phòng thĩ an toàn nhĩ thĩ này. Mĩi ngườ i đĩ u đĩĩng ý chĩ n giĩi pháp này, quay đĩ u xe vĩ hĩĩng quĩ c lĩ; đĩ n ngĩ ba Phú Tài, trĩ c chĩ vĩ hĩĩng Nha Trang chĩ y vĩi vĩ n tĩ c tĩi đã mà xe có thĩ chĩ y.

Vĩnh biĩ t Qui Nhĩ n, chiũ u đã sĩ p tàn, tuy không phĩi là quê hĩĩng cĩ a mình nhĩĩng là nĩi mà trong mĩ t thĩi gian ngĩ n đĩ u đĩi binh nghiĩ p tôi đã sĩĩng; đã hy vĩĩng; nĩi đây có nhĩĩng ngườ i quen thân trong gia đình tôi và chính nĩi đây quê hĩĩng cĩ a nhĩĩng ngườ i bĩ n đĩĩng khoá cĩ a tôi: Nguyĩ n Chi Vĩ, Hĩ Sĩ Nghĩĩ, Lê Minh Châu, Trĩĩng Thĩ Phiĩ t... Bác sĩ Quát đi đĩ u, nhĩĩng đĩĩng tác thuĩ n thĩ c trên tay láĩ; gió thĩi mĩ nh làm phĩ t phĩ vài sĩi tóc đĩĩi chiũ c nón sĩ t trông anh thĩ t oai vĩi làm tôi chĩ t nhĩ đĩ n hình ĩ nh cĩ a chính anh trong phim "Chĩn Trĩi Tĩm"; nhĩĩng giĩ này là hình ĩ nh sĩĩng thĩ t sĩ, không có nét gĩĩng ép giĩi tĩ o nào. Tiĩ c thay vĩĩ c rong chĩi ở ngoài đĩi cũng nhĩ trong phim ĩ nh cĩ a anh đã sĩ m tàn cuĩ c mà phĩ n thua thiĩ t đã vĩ phĩa chúng ta (3*). Xe chúng tôi chiũ c xe mà Hĩ sĩ Hĩi vĩ a mĩi nhĩ t đĩĩ c ở quân cĩĩng chĩ y khá tĩ t theo đĩi xe anh Quát, bác sĩ Đĩi và bác sĩ Thái chĩ y sau. Đĩĩng chiũ u vĩĩng và buĩ n; đĩ c đĩĩng trông thĩ y vài chiũ c xe khác bĩ hĩĩng máy, nĩ m ở nhĩĩng không ai dám đĩi hoĩi vì chính hĩ cũng chĩ a biĩ t sĩ mĩ nh hĩ nhĩ thĩ nào; chĩ a biĩ t chuyể n đi sĩ vĩi đĩi. Có lúc tôi thĩ y mĩ t cay cay...

Xe chạy qua Tuy Hòa, tôi c nhìn và ghi lại những hình ảnh của quê hương vì biết đâu mình sẽ không còn c hời tr lại. Hàng mấy trăm người đứng dọc theo qu c l l ng ba Tr n H ng Đ o, n i r vào thành phố để ch và h i thăm tin t c c a thân nhân di t n t Cao nguyên và các t nh mi n Trung. May m n tôi g p đ c ng i anh c trong gia đình tôi, tôi g i tên anh nh ng anh không nghe, Th nh, Di m và ng i khác trong xe cùng g i l n, anh quay v phía chúng tôi, nhìn th y tôi và đ a tay khoát nh i u l n ra đ u b o chúng tôi nên ch y nhanh đi, Những đoàn xe xe b ngh n đ c ng c u Đà r ng, ch y đ ch m, anh tôi ch y đ n bên xe b o: "Ch y nhanh đi đ ng quy n luy n gì, cha m già y u không ch u đi t n, Cô em Út và m y đ a cháu đã vào Nha Trang. Vào đó đi, anh P. và anh D. s cùng em tính toán m i vi c, còn vi c nhà đ anh lo". Đoàn xe t p t c di chuy n, tôi th t ng m ngùi... Anh tôi đ ng nhìn theo, tôi nhìn anh ngh n ngào. Ph i, tôi may m n sinh ra trong m t gia đình đông anh em nh ng m i ng i đ u th ng yêu và b o b c nhau, nh t là ng i anh c c a gia đình tôi đã r t nh i u l n th a hành cha m đ lo l ng và quy t đ nh m i vi c c a anh em chúng tôi.

Nhìn lại quê hương m t l n n a, v n còn đó s ng s ng núi Chóp chài, Núi Nh n, và dòng sông Ba... Những sao c m th y xót xa:

... Chóp chài nh cô qu nh,
Kh ng mi u sao hoang tàn,
Nh n Tháp s u u t ch,
Quê hương m t màu tang...

Nha Trang, đi m h n và ni m hy v ng cũng đã v đêm, không còn vui nh n nh m y tháng tr c đây khi tôi ghé qua. Các dãy nhà ph đóng c a s m. C m th y đã an toàn chúng tôi vào m t quán café góc đ ng Đ c L p g n ch Đ m còn đang m . Những café sao th t đ ng và ch quán l i cho hát bài " Compagnon Disparu"(chi n h u m t tích) tôi linh c m nh có m t s m t mát. Không sai, đã có m y ng i b n c a tôi: Thái Văn Châu, Đoàn Trung B u, Vũ Đ c Giang, vài ng i b n m i quen nh Thi u Úy Chi n, anh Đ ch ng ch Y n đã không bao gi tr v .

M i s mong đ i cũng ch đem đ n những th t v ng. Đoàn quân di t n t Cao nguyên và t các t nh phía B c ch ng nh ng không tăng c ng cho n n an ninh ở Nha Trang mà còn gây thêm hoang mang và nh ng xáo tr n khác. Những gi i ch c B u đi n hay nh ng tr m vi n liên đã di t n hay vì v n đ g i đã không đ n nh i m s ; m t liên l c vi n thông, Nha Trang đ c đánh giá nh đã th t th trong khi ch a h có bóng dáng m t cán binh C ng s n nào trong thành phố. M t l n n a tôi l i ph i xa những ng i anh em thân yêu trong gia đình, đ c v t

Những ngày cuối của cuộc chiến tại u đoàn 22 Quân y.

Tác Giả: BS Phan B&#o Th&

Thứ Năm, 09 Tháng 2 Năm 2012 06:14

thoát vòng kiểm soát của Công quân nhân mất sự bất lực và ích kỷ, Nha Trang với biết bao kẻ nếm chổi chang linh hồn phẫn nộ trong những ngày hè, những mùa thi, giờ đây tôi phải bỏ lại sau lưng thành phố, mất vùng non nước hiền hòa tình yêu biển xanh, bãi cát trắng.

Và rồi chỉ một thời gian ngắn ngay sau đó mọi sự đã xảy ra cho tôi và các bạn tôi như một sự trùng hợp mà một nghệ sĩ (4*) đã viết trong bài thơ a giờ thi u những tác phẩm nghệ thuật của mình: "... những khi đàn bom bay xa, tiếng ca vang dội là lúc câu chuyện lưu đầy xót xa hồn bao giờ hết..." và cũng đã đôi lần tôi cố gắng sống với thời triết lý quý giá này của người nghệ sĩ tài ba ở trong cuộc lưu đầy trong các trại tập trung rừng:

" .. câu chuyện lưu đầy chỉ là một cuộc hành hồn ng vô hồn"
và đôi chân xưa kia chỉ còn như là tro tàn của nén hồn ng đã tàn nh những người thân đã đi xa.

Chicago tháng 4 năm 2009

Phan B&#o Th&

(*) Nhạc sĩ Trần Công Sơn, thời còn học sơ phạm Qui nhân

(2*) cò, tiếng lòng của chúng tôi để gọi cấp cứu, để chờ đợi chờ commander.

(3*) Bác Sĩ Lê Bá Quát về sau đi tu, thời giờ khỏe, và đã viên tịch vài năm trước đây ở California như là nhân chứng của những vô thường trong thế cuộc phù sinh.

(4*) Ho&# sĩ Thái Tuấn